

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشگاه آزاد اسلامی
واحد تهران مرکزی
دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی

پایان نامه برای دریافت درجه کارشناسی ارشد (M. A)

گرایش: مدیریت ورزشی

عنوان:

مطالعه تطبیقی مدیریت امنیتی در رویدادهای ورزشی

استاد راهنما:

دکتر فرشاد تجاری

استاد مشاور:

دکتر رضا نیک بخش

پژوهشگر:

محمد کاظمی ابیازنی

زمستان ۱۳۹۲

ISLAMIC AZAD UNIVERSITY
Central Tehran Branch
Faculty of Physical Education and Sport Science

"M. A" Thesis
On Exercise Physiology

Subject:
Comparative Study Management of Security in International Events

Advisor:
Dr. Farshad Tojare

Consulting Advisor:
D. Reza Nikbakhsh

By:
Mohammad kazemi Abyazani

Winter 2013

تشکر و قدردانی:

از جناب آقای دکتر فرشاد تجاری
از جناب آقای دکتر رضا نیک بخش

تقدیم به:

ولا تحسبن الذین قتلوا فی سبیل الله امواتا بل احياء عند ربهم یرزقون
مبادا نمایید در دل گمان که آنها که در راه رب جهان
بگشتند کشته همی مرده اند که آنان همه تا ابد زنده اند

پدر جان:

رفتی از چشمم و دل محو تماشاست هنوز عکس روی تو در این آینه پیداست هنوز
هر که در سینه دلی داشت به دلداری داد دل نفرین شده ی ماست که تنهاست هنوز
در دلم عشق تو چون شمع به خلوتگه راز در سرم شور تو چون باده به میناست هنوز

این پایان نامه را که حاصل ماه‌ها تلاش شبانه روزی اینجانب محمد کاظمی ابیازنی بوده است
تقدیم می‌شود به پدر شهیدم.

مردمانی جان خود را بر جهان افزوده اند

آفتاب جانشان در تار و پود جان ما

مردمانی رنگ عالم را دگرگون کرده اند

هر یکی در کار خود نقش آفرین همچون خدا

تقدیم به تو که بر تارک زمان جاودانه‌ای، ای شهید راه عشق

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
فصل اول: کلیات طرح	
۴	۱-۱ مقدمه و معرفی
۴	۲-۱ بیان مسئله
۴	۳-۱ ضرورت و اهمیت تحقیق
۵	۴-۱ اهداف تحقیق
۵	۴-۱-۱ هدف کلی
۶	۴-۱-۲ اهداف اختصاصی
۶	۵-۱ محدودیت‌های تحقیق
۶	۱-۵-۱ محدودیت‌هایی که توسط محقق اعمال شده است
۶	۲-۵-۱ محدودیت‌هایی که خارج از اختیار محقق بوده است
۶	۶-۱ تعاریف مفاهیم و واژه‌ها
فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه تحقیق	
۹	۱-۲ زیر بنای نظری
۱۱	۱-۱-۲ آتاربخچه خطرات و تهدید کننده رویدادهای ورزشی عبارتند از
۱۱	۲-۱-۲ مفهوم تروریسم
۱۲	۳-۱-۲ تاریخچه امنیت
۱۲	۴-۱-۲ ریسک چیست
۱۲	۵-۱-۲ مدیریت ریسک
۱۲	۶-۱-۲ مدیریت خطر
۱۳	۷-۱-۲ دلایل مدیریت ریسک در ورزش
۱۳	۲-۲ مدل‌های امنیتی مطروحه
۱۷	۳-۲ آثار امنیت بر رویدادهای بزرگ ورزشی و تهدیدات به خصوص آن
۲۲	۱-۳-۲ زیربناهای موقعیتی امنیتی
۲۴	۴-۲ پیشینه تحقیق
۲۴	۱-۴-۲ تحقیقات در داخل کشور
۲۴	۲-۴-۲ تحقیقات در خارج از کشور
۲۸	۵-۲ پیاده‌سازی راهبرد و آموزش
فصل سوم: روش شناسی تحقیق	
۳۵	۱-۳ روش تحقیق
۳۵	۲-۳ نوع تحقیق
۳۵	۳-۳ نمونه و روش نمونه گیری
۳۵	۴-۳ ابزار و جمع اوری داده‌ها
۳۶	۵-۳ روش تجزیه تحلیل آماری

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل آماری

- ۳۸ ۱-۴ تاثیر امنیت و حفاظت از رویدادهای ورزشی در بعد ملی والمپیک
- ۳۹ ۱-۴-۱ هزینه‌های حاصله جهت امنیت و حفاظت از مسابقات
- ۳۹ ۱-۴-۲ هزینه‌های امنیتی مربوط به عملیات حفاظتی

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

- ۴۱ ۱-۵ مقدمه
- ۴۱ ۲-۵ بحث و نتیجه گیری
- ۴۲ ۱-۲-۵ تمرینات قبل از اجراء و برگزاری رویداد
- ۴۷ ۳-۵ پیشنهادات
- ۴۷ ۱-۳-۵ پیشنهادات برخاسته از تحقیق
- ۴۸ ۲-۳-۵ پیشنهاد برای مطالعات بعدی

- ۴۹ منابع

چکیده

ویژگی‌های رویدادهای ورزشی، هدف مناسبی را برای تروریسم و همچنین مسئولیت مهمی را برای مدیران ورزشی جهت برنامه ریزی امنیتی فراهم می‌آورد. در کنار تروریسم، خشونت طرفداران و نامالایمات طبیعی یکی از مشکلات اخیر در رویدادها می‌باشد. یک آب و هوای غیر قابل پیش بینی می‌تواند هرج و مرج زیادی را در استادیوم به وجود آورد. این اتفاق می‌تواند اثراتی از قبیل تخریب اجتماعی و هرج و مرج اقتصادی به دنبال داشته باشد. نتایج بالقوه از بلاهای غیر قابل پیش بینی در ورزش می‌تواند شامل هرج و مرج و مرگ میر، ویرانی‌های زیر بنایی باشد. دو تعریف پایه‌ای برای تروریسم شامل تروریسم داخلی و تروریسم بین‌المللی وجود دارد. تروریسم داخلی یک استفاده غیرقانونی و تهاجمی از نیرو و خشونت برپایه‌های شخصی یا گروهی و بدون سرپرستی خارجی می‌باشد. تروریسم بین‌المللی استفاده غیرقانونی از نیرو و خشونت در برابر اشخاص یا کمیته‌های مشخص به وسیله افراد یا گروه‌های است که ارتباطات مشخصی با نیروی خارجی یا اشخاصی که خارج از مرزهای ملی فعالیت می‌کنند دارند. در سال ۱۹۹۶ در المپیک آتلانتا انفجار یک بمب می‌تواند یک مثال مناسب برای یک تروریسم داخلی باشد که باعث کشته شدن یک نفر و ۱۱۰ نفر زخمی گردید. حادثه ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ مثالی برای تروریسم بین‌المللی می‌باشد. چرا که عوامل به وسیله یک گروه تروریسم خارجی کنترل می‌گردیدند. رویدادهای ورزشی به عنوان یک ساختار زیربنایی و سرمایه ملی کلیدی شناخته شده است. هدف اصلی فعالیت‌های تروریستی تخریب زیر بناهای ساختاری و منابع کلیدی، مرگ و میرهای جمعی، تضعیف اقتصادی و ضربه زدن به اعتماد و غرور ملی می‌باشد. از اهداف اولیه تروریسم وارد آوردن زیان به وسیله کشتن و آسیب رساندن به عموم مردم می‌باشد. دست یافتن به این اهداف کاملاً شدنی است، زیرا هر ساله عده زیادی تماشاگر در این رویدادها وجود دارد، علاوه بر این ورزش یک صنعت چشمگیر در جهان تخمین زده شده است و یک حادثه در این رویدادهای بزرگ ورزشی می‌تواند باعث اثرات جبران ناپذیر بر اجتماعات و محل‌های برگزار کننده رویداد گردد. انگیزه‌های تروریسم از قبیل انگیزه‌های سیاسی شامل تنوریها و ایدئولوژی مختلف است. بمب گذاری گروه الشباب وابسته به گروه القاعده در فینال جام جهانی سال ۲۰۱۰ یک نمونه از انگیزه سیاسی تروریسم می‌باشد، گروه‌های تروریسم مذهبی خطر ناکترین گروه‌ها بدلیل کشت و کشتار زیادی می‌باشد. آنها معتقدند که در حال انجام کاری برای خدا می‌باشند و در یک مأموریت مقدس هستند. انگیزه این افراد برپایه این باور است که آنها پاداش خود را بعد از مرگ خواهند گرفت. بنابراین احتمال انتخاب راه انتحاری در روشهای انجام عملیات این گروه‌ها وجود دارد. حملاتی که بصورت انتحاری می‌باشند ۳٪ از کل عملیات تروریستی در فاصله بین سالهای ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۳ شامل شدند که مسنول ۴۸٪ از مرگ و میرهای تروریستی می‌باشد. بنابراین استادیوم‌های ورزشی اهداف بزرگی برای گروه‌های تروریست مذهبی می‌باشد. گروه‌های نژادی اغلب شامل گروه‌های می‌باشند که اعتقاد دارند از دسته‌های بالاتر اجتماع می‌باشند و خود را از بقیه می‌دانند. اهداف گروه‌های تروریستی نژادی؛ افراد و یا مکان‌هایی است که در آن دیگر گروه‌های نژادی وجود دارند. گروه دیگر تروریستی زیست گرا یا طرفداران محیط زیست هستند. این گروه خواستار توقف پیشرفت پروژه‌هایی است که به محیط زیست صدمه وارد می‌آورند. اهداف این گروه‌ها فعالیت‌ها و یا کسب و کارهایی است که به اعتقاد ایشان به محیط اطراف صدمه وارد می‌کند. مهیا کردن یک محیط امن و مطمئن یک موضوع همیشگی برای دست اندر کاران رویدادهای ورزشی بوده است. گستردگی روز افزون رویدادهای ورزشی و خصوصیات مربوط به آن، باعث شده که تمام عوامل شرکت کننده در این رویدادها اعم از تماشاگران و ورزشکاران در معرض خطر بیشتر قرار بگیرند. خطرهای تهدید کننده رویدادهای ورزشی عبارتند از: تروریسم، گروه‌های تبهکاری، جمعیت‌های ناخواسته، حمله‌های شدید و ناگهانی، ویرانگری ضعف و ناتوانی کادر حراست، حقه بازی، دزدی و دستبرد و نامالایمات جوی. تروریسم، به عنوان یکی از رایج‌ترین خطرهای تهدید کننده امنیت ورزشی در محل رویدادها شناخته شده است. امنیت و حراست محیط‌های ورزشی پیشگیری از خطرها و اتفاقاتی پیش روی رویدادها و اماکن ورزشی می‌باشد. با این حال تاکید بیشتر موضوع تروریسم، مدیریت جمعیت، بلاهای طبیعی و همچنین جنبه‌های قانونی و اقتصادی اجرا کننده‌های رویدادهای ورزشی به خصوص حائز اهمیت می‌باشد. دست اندرکاران استادیوم‌های ورزشی، اندازه گیری-های مربوط به امنیت و حراست رابه منظور مهیا کردن محیط‌های به دور از کلیه خطرهای بالقوه اجرا می‌کند.

دو واژه ایمن و امنیت اغلب در جای یکدیگر مورد استفاده قرار گرفتند در صورتیکه دو فعالیت کاملاً جدا از هم می‌باشند. در واقع امنیت به حفاظت در مقابل رویدادهای اتفاقی و طبیعی اتلاق می‌گردد.
از طرفی ایمنی اطمینان از محافظت در مقابل آسیب‌های عمدی اتلاق می‌گردد.

فصل اول
(کلیات تحقیق)

۱-۱ مقدمه و معرفی

هر ساله بسیاری از مسابقات ورزشی از بزرگ و کوچک اثرات قابل ملاحظه‌ای برای میزبان داشته و نتیجه اکثر مطالعات نشان می‌دهد که برگزاری مسابقات حاصل سالها کار مداوم و جدی در امنیت برگزاری رویدادهای بزرگ ورزشی با همکاری و هماهنگی موسسات و ادارت زیادی انجام می‌پذیرد که "، آثار اقتصادی و اجتماعی آن در زمان برگزاری مسابقات المپیک هویدا می‌گردد. و این مهم بدون حمایت‌های مالی مراکز و صنایع مختلف دولتی و خصوصی به طور مطلوب میسر نمی‌باشد.

برگزاری بازیهای المپیک، جام جهانی، رقابتهای ملی و منطقه‌ای انگیزه بسیار قوی برای ایجاد ناامنی و انجام عملیتهای تروریستی در تاسیسات زیربنایی و روبنایی کشور میزبان از سوی گروه‌های مختلف حزبی و انفرادی ایجاد نموده باعث خدشه دار شدن غرور جامعه و نیز باعث از دست رفتن فرصتهای اقتصادی و ناامنی اجتماعی و نیز آسیب‌های جبران ناپذیر مالی در سطح بین المللی می‌شود.

یکی از مهمترین آثار وجود امنیت ایجاد فرصتهای اقتصادی، اجتماعی و گردشگری در سطح جامعه می‌گردد. کما اینکه در اواخر قرن ۱۹ با گسترش رویدادهای ورزشی زمینه انجام عملیتهای تروریستی در مراکز مهم شهرهای برگزارکننده مسابقات ایجاد گردید.

بنابراین امنیت رویدادهای ورزشی به عنوان یکی از چالشهای است که افکار مسئولین برگزار کنندگان را به واکاوی موضوعات امنیتی بر آن داشته است، که در همین ارتباط تعداد زیادی شرکت و مراکز مشاوره در زمینه امنیت ایجاد شده است

۲-۱ بیان مسئله

رویدادهای بزرگ ورزشی مانند مسابقات المپیک نه تنها فرصت‌های بزرگ اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی را برای کشور میزبان بوجود می‌آورد بلکه فراخوان امنیت محلی، منطقه‌ای و بین المللی را نیز در بر دارد (سارناتاس، ۲۰۰۴). هزینه خرج شده برای تامین امنیت المپیک سیدنی ۲۰۰۰ در حدود ۵.۱ میلیون دلار و دوبرابر هزینه صرف شده امنیت در المپیک ۲۰۰۸ آتن بود. و این میزان در المپیک بیجینگ چین خیلی بیشتر از آتن گزارش شده است.

۳-۱ ضرورت و اهمیت تحقیق

از آنجا که بسیاری از وقایع ورزشی تاثیرات اقتصادی خاصی برای میزبان به دنبال دارد و می‌توان ادعا کرد که مسابقات ورزشی مهمترین پدیده اجتماعی در جوامع صنعتی می‌باشد لذا تحقیقات و مطالعات باید به شکل واقع بینانه‌ای انجام گرفته و منافع اقتصادی مسابقات جامعه میزبان در سایه حفاظت و امنیت روز مسابقه و قبل از آن مورد بررسی قرار گیرد.

از موارد امنیتی می‌توان از جلب و حمایت از شرکت‌های حفاظتی ایجاد بازار کار، حفظ و حراست از مسابقات بصورت حرفه‌ای و استفاده از کادر آموزش دیده می‌تواند برخلاف تبلیغات غرب بر علیه ایران و معرفی کشور عزیزمان بعنوان یک کشور تروریست میشود باعث ورود

ورزشکاران بدونه و اومه. جلب جهانگردان و این مهم باعث فروش بلیط ورودی مسابقات، خرجهای معمول ورزشکاران خارجی، تماشاگران و همراهان، اقامت در هتلها، و رونق گرفتن بازار می‌تواند از بازخوردهای امنیت از مسابقات باشد.

با توجه به اینکه حفظ امنیت در ایران بصورت سنتی و تجربی اداره می‌شود و در کشور بازیهای با درجه حساسیت بسیار کمتر از المپیک انجام می‌شود این امر باعث می‌شود تا بتوان با تطبیق امنیت حفاظت از مسابقات المپیک و استفاده از تجربه بدست آمده در مسابقات داخلی و حتی برگزاری مسابقات بین المللی این امر را در داخل کشور بکار برد زیرا همانگونه که عنوان گردید سهم ورزش در تولید ناخالص داخلی کشورهای پیشرفته صنعتی نزدیک ۲٪ / در استرالیا ۲۰۰۲ برابر ۲/۲، اسکاتلند ۱/۸ درصد و انگلیس ۱/۷ و در کشور ایران ۲۸٪ / است بهبود این چرخه در داخل کشور بستگی به عوامل مختلفی بستگی دارد که از مهمترین موضوعات مطروحه مسئله امنیت و حفاظت از مسابقات و مقابله با تروریسم می‌باشد. با توجه به مطالعات انجام شده تحقیق حاضر تلاش دارد تا با استفاده از روش مطالعه تطبیقی به شناخت در خصوص تاثیر امنیت و مقابله با تروریسم در برگزاری رویدادهای ورزش مهم برای شهرها و کشورهای میزبان پرداخته و از تجارب و دستاوردهای ورزش سایر کشورها به عنوان الگو مبنا یاری گرفت. در مطالعات تطبیقی می‌توان انتظار داشت که بر اثر ویژگیهای موجود در الگوهای مبنا به ایجاد چشم انداز یک نمونه، با بهره برداری مناسب که منجر به استخراج مجموعه‌ای از راهبردهای کلان می‌شود تحلیل تاثیر امنیت و مبارزه با تروریسم در این رویدادهای ورزشی وسیله با ارزشی است برای استقبال از مسابقات بین المللی و شرکت کشورهای دیگر مخصوصا اروپا از ایران است.

لذا تحقیق حاضر تلاش دارد نشان دهد ضرورت امنیت و حراست و وجود یک محیط آرام برای انجام و برگزاری رقابت‌های یک تورنمنت بین المللی راجهت ورزشکاران و دست اندر کاران آنرا نشان دهد. و در نظر دارد با توجه به گسترش روزافزون خطر تروریسم و بررسی سطح امنیت رویدادهای بین المللی داخلی و خارجی و عوامل موثر بر ایمنی و امنیت و سطح آگاهی و رضایتمندی افراد شرکت کننده مرتبط با امنیت در رویدادهای ورزشی را نیز مورد بررسی قرار دهد.

از طریق تطبیق رویدادهای ورزشی ملی و بین المللی و المپیک به شناخت در خصوص تاثیر گذاری حفاظت و امنیت رویدادهای ورزشی بر اقتصاد محل‌های برگزاری پرداخته و به عنوان قدمی تازه برای تعیین بودجه مالی - اقتصادی رویدادهای آینده کشورمان نظیر بازیهای غرب آسیا، لیگ‌های مختلف ملی، مسابقات بین المللی دهه فجر و... مورد استفاده قرار گیرد

۴-۱ اهداف تحقیق

۴-۱-۱ هدف کلی:

این تحقیق به مطالعه تطبیقی مدیریت امنیتی در رویدادهای ورزشی {المپیک سیدنی ۲۰۰۰ و المپیک آتن ۲۰۰۴} می‌پردازد

۱-۴-۲ اهداف اختصاصی:

تعیین میزان ادراک رضایتمندی از ایمنی و امنیت رویداد ورزشی داخلی و خارجی
تعیین میزان ادراک از خطر حمله تروریستی به رویداد ورزشی داخلی و خارجی
تعیین میزان ترس در جامعه موثر بر امنیت رویداد ورزشی داخلی و خارجی
تعیین میزان اضطراب در جامعه موثر بر امنیت رویداد ورزشی داخلی و خارجی
تعیین میزان عوامل پیشگیرانه موثر بر امنیت رویداد ورزشی داخلی و خارجی

۱-۵-۵ محدودیت‌های تحقیق

۱-۵-۱ محدودیتهایی که توسط محقق اعمال شده است

در این مطالعه تطبیق دو المپیک سیدنی و یونان به علت محدودیت دسترسی به مطالب محرمانه فقط به چند شاخص مهم برای مقایسه تأثیر امنیت و ایمنی بر رویدادهای مهم در نظر گرفته شده است.

تا کنون رویدادهای ورزشی بسیاری بوقوع پیوسته است اما به علت محدودیت زمانی و مکانی محقق در بحث المپیک فقط دو یا سه نمونه را مورد بررسی قرار داده است

۱-۵-۲ محدودیتهایی که خارج از اختیار محقق بوده است.

این تحقیق چون در ایران پیشینه کمی یا میتوان گفت پیشینه مشخصی ندارد و بدلیل سکرت بودن و محرمانه بودن اسناد مربوطه لذا برای مقایسه به آنچه که محقق یافته بسنده شده است با توجه به اینکه داده‌های برخی از رویدادها نظیر بازیهای غرب آسیا بازیهای بین المللی دهه فجر و . . . برای محقق غیر قابل دسترسی یا موجود نبودن محدودیتهایی نیز در زمینه نتایج مطالعه و تطبیق با شرایط ایران ایجاد می‌نماید

۱-۶ تعاریف مفاهیم و واژه‌ها

امنیت:

هاگ مک دونالدکوشید ابهام مفهوم امنیت را رفع کند، ولی در نهایت با شکست و ناکامی روبرو شد و اعلام کرد که امنیت «مفهومی نارساست».

آرنولد و لفرز در مقاله خود که به قول «بوزان» شاید مشهورترین اثر مکتوب در زمینه مفهوم امنیت باشد، امنیت را به مثابه «نماد مبهم» تلقی می‌کند.

تعاریف لغوی مفهوم امنیت در فرهنگ‌های لغت عبارتند از: در امان بودن، آرامش و آسودگی، حفاظت در مقابل خطر (امنیت عینی و مادی)، احساس آزادی از ترس و احساس ایمنی (امنیت ذهنی و روانی) و رهایی از تردید و اعتماد به دریافت‌های شخصی میباشد. بنابراین واژه «امنیت» به مفهوم رفع تهدیدات خطر، ترس و تردید و احساس ایمنی و آرامش تعریف مبهمی می‌باشد که بیشتر مناسب سطح فردی است و علاوه بر این امنیت و احساس امنیت، دو مقوله در هم تنیده، ولی جدا از هم هستند، چرا که ممکن است امنیت در واقعیت وجود داشته باشد، اما بنا به دلالتی احساس امنیت وجود نداشته باشد و یا بالعکس، احساس امنیت باشد

ولیکن، امنیت واقعی وجود نداشته باشد و فرد در معرض بسیاری از تهدیدات ناشناخته باشد. «بوزان» در این باره اعتقاد دارد که: «احساس ایمنی ذهنی یا اعتماد به دانسته‌های فسرده، به هیچ روی به منزله وجود امنیت واقعی یا درستی دریافت‌های شخصی نیست، حتی اگر برای نمونه، فرد مرفهی را در کشوری مرفه در نظر بگیرید، تصویر زندگی روزمره او هیچ گونه جای تردیدی باقی نمی‌گذارد که امنیت در مفهوم جامع آن، به طور معقول از دایره دستیابی کامل خارج است». چرا

که هر یک از افراد جامعه اعم از غنی و فقیر به طور نسبی در معرض تهدیدات مختلفی از جمله تهدیدات طبیعی (مانند زلزله، قحطی، سیل)، تهدیدات فیزیکی یا جسمی (درد، صدمه و مرگ)، تهدیدات اقتصادی (سرقت یا تخریب اموال، عدم اشتغال)، تهدیدات حقوقی (زندانی شدن، فقدان آزادی بیان)، تهدیدات موقعیتی (از دست دادن شغل، تنزل رتبه)، تهدیدات اجتماعی (نبود اعتماد، فقدان تعهد، ترس از دست دادن آبرو و ارزش‌های اخلاقی) و تهدیدات فرهنگی (عدم دسترسی به دانش و معرفت، تضعیف الگوهای فکری - رفتاری) قرار می‌گیرند.

تروریسم:

دو تعریف پایه‌ای برای تروریسم شامل تروریسم داخلی و تروریسم بین‌المللی وجود دارد. تروریسم داخلی یک استفاده غیرقانونی و تهاجمی از نیرو و خشونت بر پایه‌های شخصی یا گروهی و بدون سرپرستی خارجی می‌باشد. تروریسم بین‌المللی استفاده غیرقانونی از نیرو و خشونت در برابر اشخاص یا کمیته‌های مشخص به وسیله افراد یا گروه‌های است که ارتباطات مشخصی با نیروی خارجی یا اشخاصی که خارج از مرزهای ملی فعالیت می‌کنند دارند.

رویداد ملی:

رویدادی که بنا به تعریف در یک کشور اتفاق افتاده و شهرها و یا مناطق آن کشور برای رسیدن به شرایط مطلوب برای میزبانی حتی به رقابت برخاسته و دولت‌ها به کمک حمایت‌های مردمی و بخش خصوصی دست به تجارت ورزشی زده و در این زمینه می‌پردازند.

بازیه‌های المپیک:

هر ۴ سال یکبار برگزار می‌شود و مورخان و محققان بازیه‌های المپیک باتفاق اذعان می‌دارند که برگزاری این بازیها به یک سرمایه‌گذاری کلان و تحمل هزینه‌های سرسام‌آور نیاز دارد. بازیه‌های المپیک موثرترین سکوی بازاریابی بین‌المللی در جهان است که به میلیاردها انسان در ۲۲۰ کشور و قلمرو در سرتاسر جهان می‌رسد و امنیت برگزاری این بازیها باعث شکوفا شدن تمامی قسمت‌های دیگر این رویداد بزرگ می‌گردد.

فصل دوم
(ادبیات و پیشینه تحقیق)

۲-۱ زیر بنای نظری

ویژگی‌های رویدادهای ورزشی، هدف مناسبی را برای تروریسم و همچنین مسئولیت مهمی را برای مدیران ورزشی جهت برنامه ریزی امنیتی فراهم می‌آورد. در کنار تروریسم، خشونت طرفداران و ناملايمات طبیعی یکی از مشکلات اخیر در رویدادها می‌باشد. یک آب و هوای غیر قابل پیش بینی می‌تواند هرج و مرج زیادی را در استادیوم به وجود آورد. این اتفاق می‌تواند اثراتی از قبیل تخریب اجتماعی و هرج و مرج اقتصادی به دنبال داشته باشد. نتایج بالقوه از بلاهای غیر قابل پیش بینی در ورزش می‌تواند شامل هرج و مرج و مرگ میر، ویرانی‌های زیر بنایی باشد. دو تعریف پایه‌ای برای تروریسم شامل تروریسم داخلی و تروریسم بین المللی وجود دارد. تروریسم داخلی یک استفاده غیرقانونی و تهاجمی از نیرو و خشونت بر پایه‌های شخصی یا گروهی و بدون سرپرستی خارجی می‌باشد. تروریسم بین المللی استفاده غیرقانونی از نیرو و خشونت در برابر اشخاص یا کمیته‌های مشخص به وسیله افراد یا گروه‌های است که ارتباطات مشخصی با نیروی خارجی یا اشخاصی که خارج از مرزهای ملی فعالیت می‌کنند دارند.

ویژگی‌های رویدادهای ورزشی، هدف مناسبی را برای تروریسم و همچنین مسئولیت مهمی را برای مدیران ورزشی جهت برنامه ریزی امنیتی فراهم می‌آورد. در کنار تروریسم، خشونت طرفداران و ناملايمات طبیعی یکی از مشکلات اخیر در رویدادها می‌باشد. یک آب و هوای غیر قابل پیش بینی می‌تواند هرج و مرج زیادی را در استادیوم به وجود آورد. این اتفاق می‌تواند اثراتی از قبیل تخریب اجتماعی و هرج و مرج اقتصادی به دنبال داشته باشد. نتایج بالقوه از بلاهای غیر قابل پیش بینی در ورزش می‌تواند شامل هرج و مرج و مرگ میر، ویرانی‌های زیر بنایی باشد. دو تعریف پایه‌ای برای تروریسم شامل تروریسم داخلی و تروریسم بین المللی وجود دارد. تروریسم داخلی یک استفاده غیرقانونی و تهاجمی از نیرو و خشونت بر پایه‌های شخصی یا گروهی و بدون سرپرستی خارجی می‌باشد. تروریسم بین المللی استفاده غیرقانونی از نیرو و خشونت در برابر اشخاص یا کمیته‌های مشخص به وسیله افراد یا گروه‌های است که ارتباطات مشخصی با نیروی خارجی یا اشخاصی که خارج از مرزهای ملی فعالیت می‌کنند دارند. در سال ۱۹۹۶ در المپیک آتلانتا انفجار یک بمب می‌تواند یک مثال مناسب برای یک تروریسم داخلی باشد که باعث کشته شدن یک نفر و ۱۱۰ نفر زخمی گردید. حادثه ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ مثالی برای تروریسم بین المللی می‌باشد. چرا که عوامل به وسیله یک گروه تروریسم خارجی کنترل می‌گردیدند. رویدادهای ورزشی به عنوان یک ساختار زیربنایی و سرمایه ملی کلیدی شناخته شده است. هدف اصلی فعالیتهای تروریستی تخریب زیر بناهای ساختاری و منابع کلیدی، مرگ و میرهای جمعی، تضعیف اقتصادی و ضربه زدن به اعتماد و غرور ملی می‌باشد. از اهداف اولیه تروریسم وارد آوردن زیان به وسیله کشتن و آسیب رساندن به عموم مردم می‌باشد. دست یافتن به این اهداف کاملاً شدنی است، زیرا هر ساله عده زیادی تماشاگر در این رویدادها وجود دارد، علاوه بر این ورزش یک صنعت چشمگیر در جهان تخمین زده شده است و یک حادثه در این رویدادهای بزرگ ورزشی می‌تواند باعث اثرات جبران ناپذیر بر اجتماعات و محل‌های برگزار کننده رویداد گردد. انگیزه‌های تروریسم از قبیل انگیزه‌های سیاسی شامل تئوریه‌ها و ایدئولوژی

مختلف است. بمب گذاری گروه الشباب وابسته به گروه القاعده در فینال جام جهانی سال ۲۰۱۰ یک نمونه از انگیزه سیاسی تروریسم می باشد، گروه های تروریسم مذهبی خطرناکترین گروهها بدلیل کشت و کشتار زیادی باشد. آنها معتقدند که در حال انجام کاری برای خدایا در یک ماموریت مقدس می باشد. انگیزه این افراد بر پایه این باور است که آنها پاداش خود را بعد از مرگ خواهند گرفت. بنابراین احتمال انتخاب راه انتحاری در روش های انجام عملیات این گروه ها وجود دارد. حملاتی که بصورت انتحاری می باشند ۳٪ از کل عملیات تروریستی در فاصله بین سالهای ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۳ شامل شدند که مسئول ۴۸٪ از مرگ و میرهای تروریستی می باشد. بنابراین استادیوم های ورزشی اهداف بزرگی برای گروه های تروریست مذهبی می باشد. گروه های نژادی اغلب شامل گروه های می باشند که اعتقاد دارند از دسته های بالاتر اجتماع می باشند و خود را از بقیه می دانند. اهداف گروه های تروریستی نژادی؛ افراد و یا مکان هایی است که در آن دیگر گروه های نژادی وجود دارند. گروه دیگر تروریستی زیست گرا یا طرفداران محیط زیست هستند. این گروه خواستار توقف پیشرفت پروژه هایی است که به محیط زیست صدمه وارد می آورند. اهداف این گروهها فعالیت ها و یا کسب و کارهایی است که به اعتقاد ایشان به محیط اطراف صدمه وارد می کند.

در سال ۱۹۹۶ در المپیک آتلانتا انفجار یک بمب می تواند یک مثال مناسب برای یک تروریسم داخلی باشد که باعث کشته شدن یک نفر و ۱۱۰ نفر زخمی گردید. حادثه ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ مثالی برای تروریسم بین المللی می باشد. چرا که عوامل به وسیله یک گروه تروریسم خارجی کنترل می گردیدند. رویدادهای ورزشی به عنوان یک ساختار زیربنایی و سرمایه ملی کلیدی شناخته شده است. هدف اصلی فعالیتهای تروریستی تخریب زیر بناهای ساختاری و منابع کلیدی، مرگ و میرهای جمعی، تضعیف اقتصادی و ضربه زدن به اعتماد و غرور ملی می باشد. از اهداف اولیه تروریسم وارد آوردن زیان به وسیله کشتن و آسیب رساندن به عموم مردم می باشد. دست یافتن به این اهداف کاملاً شدنی است، زیرا هر ساله عده زیادی تماشاگر در این رویدادها وجود دارد، علاوه بر این ورزش یک صنعت چشمگیر در جهان تخمین زده شده است و یک حادثه در این رویدادهای بزرگ ورزشی می تواند باعث اثرات جبران ناپذیر بر اجتماعات و محل های برگزار کننده رویداد گردد. انگیزه های تروریسم از قبیل انگیزه های سیاسی شامل تئوریه ها و ایدئولوژی مختلف است. بمب گذاری گروه الشباب وابسته به گروه القاعده در فینال جام جهانی سال ۲۰۱۰ یک نمونه از انگیزه سیاسی تروریسم می باشد، گروه های تروریسم مذهبی خطرناکترین گروهها بدلیل کشت و کشتار زیادی باشد. آنها معتقدند که در حال انجام کاری برای خدایا در یک ماموریت مقدس می باشد. انگیزه این افراد بر پایه این باور است که آنها پاداش خود را بعد از مرگ خواهند گرفت. بنابراین احتمال انتخاب راه انتحاری در روش های انجام عملیات این گروهها وجود دارد. حملاتی که بصورت انتحاری می باشند ۳٪ از کل عملیات تروریستی در فاصله بین سالهای ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۳ شامل شدند که مسئول ۴۸٪ از مرگ و میرهای تروریستی می باشد. بنابراین استادیوم های ورزشی اهداف بزرگی برای گروه های تروریست مذهبی می باشد. گروه های نژادی اغلب شامل گروه های می باشند که اعتقاد دارند از

از زمان رویداد ۱۱ سپتامبر سال ۲۰۰۱ مفهوم امنیت در امریکا مورد توجه بیشتری قرار گرفته است.

۲-۱-۳ تاریخچه امنیت

هاگ مک دونالدکوشید ابهام مفهوم امنیت را رفع کند، ولی در نهایت با شکست و ناکامی روبرو شد و اعلام کرد که امنیت «مفهومی نارساست».

آرنولد ولفرز در مقاله خود که به قول «بوزان» شاید مشهورترین اثر مکتوب در زمینه مفهوم امنیت باشد، امنیت را به مثابه «نماد مبهم» تلقی می‌کند.

تعاریف لغوی مفهوم امنیت در فرهنگ‌های لغت عبارتند از: در امان بودن، آرامش و آسودگی، حفاظت در مقابل خطر (امنیت عینی و مادی)، احساس آزادی از ترس و احساس ایمنی (امنیت ذهنی و روانی) و رهایی از تردید و اعتماد به دریافت‌های شخصی می‌باشد.

امنیت یکی از ایت‌های اصلی زندگی انسان در حرم زیستی مازلو نیز می‌باشد

۲-۱-۴ ریسک چیست:

احتمال اینکه وقایعی که شما انتظار آن را ندارید، اتفاق بیافتد.

و یا احتمال اینکه بعضی از شرایطی که شما خواهان آن هستید، اتفاق نیافتد.

خطرات عمدتاً به عنوان صدمات جسمی یا مرگ و یا خسارت‌های مادی شناخته می‌شوند.

به عبارت دیگر خطر عبارت است از تهدید یا امکانی که بر توانایی سازمان در رسیدن به اهدافش تأثیر منفی بگذارد.

۲-۱-۵ مدیریت ریسک:

مدیریت ریسک به عنوان جلوگیری از صدمات انسانی و مالی از حوادث ناگهانی، پیش‌بینی نشده، غیرمعمول و جرایم عمدی تعریف می‌شود. مدیریت ریسک در زمینه ورزش به عنوان مسئولیتی برای شناسایی و تعیین روش‌هایی برای بکارگیری در مقابل تهدیدات بالقوه‌ای که ممکن است تأثیر منفی روی رویداد ورزشی بگذارند می‌باشد. مدیریت ریسک یک اصطلاحی است که به وسیله متخصصان وضع شده که در برگیرنده تمام استراتژی‌هایی است که می‌تواند در مواجهه با خطر مورد توجه قرار گیرد، تمرکز عمده مدیریت ریسک کاهش در معرض قرار گرفتن در مقابل خطر، آسیب یا اتفاقات است

۲-۱-۶ مدیریت خطر عبارت است از:

شناسایی و ارزیابی خطرات اساسی
طراحی و پیاده‌سازی فرایندهایی که توسط آنها خطرات را مدیریت کرد.
نگهداری خطرات باقیمانده در سطح قابل قبول و ایمن.

۲-۱-۷ دلایل مدیریت ریسک در ورزش

وضعیت دادخواهی در ورزش دنیا افزایش پیدا کرده است. نگرانی‌های قانون‌گذاران و دادگاه‌ها نسبت به فراهم آوردن محیط ایمن و عاری از خطر برای تماشاگران و شرکت‌کنندگان افزایش پیدا کرده است. امروزه دیگر دولت‌ها از دادخواهی‌های افراد به واسطه صدمات در ورزش مصون نیستند به عبارت دیگر مدیریت خطر عبارت است از روشی منطقی و سیستماتیک برای شناسایی، تجزیه و تحلیل، رفع و نظارت بر هرگونه خطری که در فعالیت‌ها یا فرایندها وجود دارد و به مدیران در استفاده بهتر از منابعشان کمک می‌نماید.

۲-۲ مدل‌های امنیتی مطروحه

کلمنت (۱۹۹۸) سه مرحله برای یک سیستم مدیریت ریسک شناسایی کرد. این مراحل شامل: (۱) شناسایی خطرات (۲) ارزیابی خطرات و (۳) جلوگیری از خطرات کلمنت (۱۹۹۸) همچنین بیان کرد که خطراتی که همراه فعالیت‌ها و رویدادهای ورزشی در استادیوم‌های فوتبال هستند را می‌توان با چهار روش کنترل کرد: پذیرفتن خطر یک فعالیت و پذیرفتن مسؤلیت عواقب آن. کنترل خطرات و کاهش تأثیرات خطر با تنظیم قراردادهایی با شرکت‌های بیمه. تغییر فعالیتها برای کاهش خطر. حذف فعالیت، بنابراین خطر نیز حذف می‌شود. مدل فرآیندی مدیریت ریسک برلونگی (۱۹۹۰) برلونگی (۱۹۹۰) چهار مرحله را در فرآیند مدیریت ریسک توصیف کرد که عبارتند از: ۱- تجزیه و تحلیل خطر ۲- بررسی روش‌های مدیریت ریسک ۳- برنامه‌ریزی مؤثر و بکارگیری اقدامات و روش‌های مناسب ۴- بکارگیری پیشنهادات مدیریت ریسک ارزیابی و اصلاح برنامه‌های مدیریت ریسک